

Kazalnik blagostanja kasneje v življenju

~Prevedla in skrajšala: Monika Robnik¹~

“Če želimo razumeti potrebe starejših, moramo vedeti več o tem kje in zakaj se ljudje ne počutijo dobro, le- tako bomo lahko izboljšali njihovo kvaliteto življenja.”

V Združenem kraljestvu so se na Age UK lotili oblikovati nekakšen kazalnik blagostanja starejših (starejših od 60 let). Njihove ugotovitve so navedene v nadaljevanju besedila.

Ker ni splošno priznane definicije blagostanja in jo je mogoče napačno interpretirati s :“kvaliteta življenja” in “življenjsko zagovojstvo”, so na podlagi pregleda literature postavili definicijo blagostanja. **Blagostanje** (po njihovem) tako povzema kako se posamezniki spopadajo z vsemi življenjskimi področji; vključno z finančnim, zdravstvenim, socialnim in osebnostnim področjem življenja. Blagostanje “odgovarja” na vprašanje: Kako dobro se počutijo (starejši) ljudje?

V ta namen so ustvarili kazalnik blagostanja, s katerim želijo podpreti z dokazi podkrepljeno zagovornišvo in vplivati na oblikovanje politike.

Razvoj kazalnika je potekal po korakih:

- pregled obstoječe literature, raziskav in modelov,
- razvoj možnih dejavnikov blagostanja in modelov,
- odločitev o tem, katera baza podatkov je najprimernejša za izgradnjo modela,
- posvetovanje s strokovnjaki na tem področju ter s fokusnimi skupinami starejših ljudi,
- odločitev o izbiri raziskave (tj. *Understanding Society survey*), zaradi reprezentativnega vzorca, obsega vprašanj, usmerjenost na področje Združenega kraljestva in longitudinalnosti,
- identificiranje seznama značilnih dejavnikov (= posamezni kazalci) in njihova pomembnost (uporaba napredne multiple regresije), in končno
- razvoj kazalnika blagostanja v kasnejšem življenju (z uporabo agregacijskih metod).

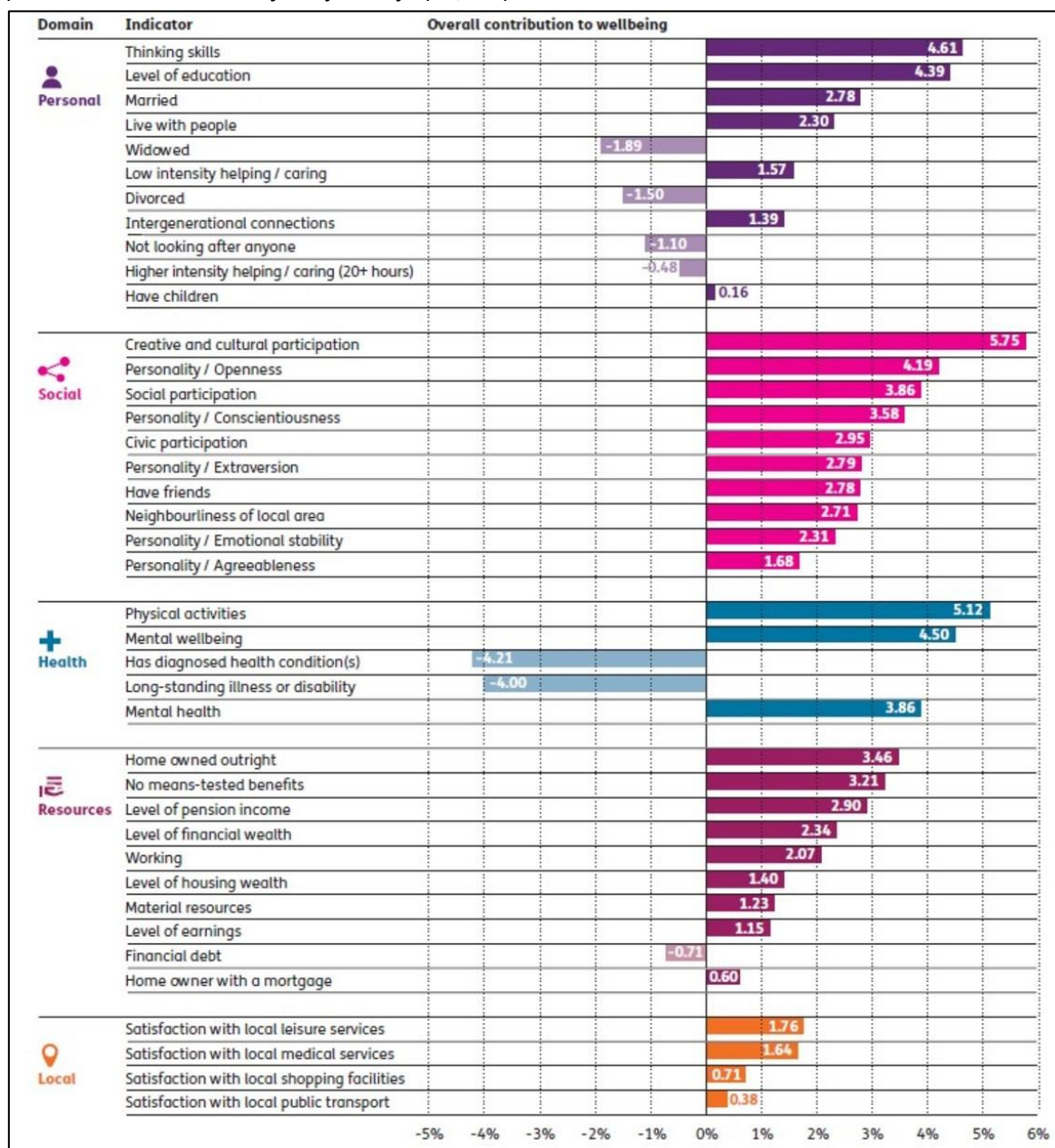
Iz nabora več kot 200 posameznih kazalcev, ki prispevajo k blagostanju, so reprezentativno v določitev kazalnika upoštevali 40 kazalcev. Slednji, so prikazani na Sliki 1. Opazimo, da imajo kazalci različne učinke na blagostanje ter, da so med sabo tudi povezani. Kot na primer: imeti otroke – glede na Sliko 1, prispeva 0,16 % k blagostanju, kar izgleda zelo malo, ampak to posredno vpliva tudi na druge kazalce (na primer: živeti z ljudmi). Zaradi vplivov kazalcev med sabo, so kazalce združili v pet skupin.

Te skupine so prav tako prikazane na Sliki 1: **osebne okoliščine, socialno okolje, zdravje, viri in lokalno okolje**. Porazdelitev posameznih kazalcev v skupine izoblikuje dokončen kazalnik blagostanja. Kazalnik se prikazuje na skali od 0 % do 100 %. Povprečje kazalnika pri raziskavi (*Understanding Society survey*) za starejše od 60 let je 53,2 %. To pomeni, da obstaja vrzel v blagostanju (približno 47

---

¹ Vir: Age UK. Index of Wellbeing in Later Life. Pridobljeno 10.2.2017 s spletne strani: <http://www.ageuk.org.uk/professional-resources-home/research/reports/health-wellbeing/wellbeing-research/>.

%), kjer je možnost izboljšanja. Glede na posamezno skupino kazalcev, imajo najvišjo vrednost (59,7 %) osebne okoliščine in najmanj zdravje (45,4 %).

Slika 1: Porazdelitev posameznih kazalcev blagostanja v kasnejšem življenju

V naslednjem koraku so želeli ugotoviti kateri posamezniki navajajo dobro blagostanje in kateri slabo. Za ta namen so rezultate prikazali po petinah porazdelitve blagostanja, kjer so primerjali spodnjo petino (tisti, ki navajajo najslabše blagostanje) in zgornjo petino (tisti, ki navajajo najboljše blagostanje). Ugotovili so, da posamezniki v spodnji petini navajajo 2,3 krat slabše blagostanje, kot v zgornji petini. Ni presenetljivo, da ljudje iz skupin, ki navajajo slabše blagostanje, navajajo slabše zdravje in slabše zadovoljstvo z lokalnimi storitvami. V najvišji skupini so ljudje, ki so bolj verjetno poročeni, bolj izobraženi, bolj zdravi ter imajo boljši socialni status.

V poročilu poudarjajo predvsem **zdravje, kot pomembno determinanto blagostanja**. Skoraj 90 % posameznikov in spodnje petine, ima dolgotrajno bolezen oziroma oviranost, od tega jih ima 42 % tri ali več bolezenskih stanj hkrati.

Kazalnik blagostanja v kasnejšem življenju, ki ga je razvil © Age UK zagotavlja novo in avtoritativno informacijo o tem, kaj je pomembno za kasnejše kvalitetno življenje.

Podrobno poročilo © Age UK je dostopno na spletni strani: <http://www.ageuk.org.uk/professional-resources-home/research/reports/health-wellbeing/wellbeing-research/>